

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอธิบายในมิติแหล่งกำเนิดของสาเหตุ มิตินความสม่ำเสมอ และ มิตินความทั่วไป กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการพยาบาลและกับการปฏิบัติทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 ของสถาบันการศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดีมีคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎีสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย

จากตารางที่ 10 พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี มีคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี ($M = 52.13$) สูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย ($M = 48.25$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.82, p < .01$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานสามารถอภิปรายผลได้ว่า จากทฤษฎีการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ บุคคลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย มีโอกาสที่จะแสดงอาการช่วยตนเองไม่ได้มากกว่าบุคคลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี บุคคลที่มองโลกในแง่ร้ายจะอธิบายเหตุการณ์เลวร้ายในลักษณะการอนุมานสาเหตุภายใน ความสม่ำเสมอ และความทั่วไป ซึ่งการช่วยตนเองไม่ได้นั้นจะแสดงอาการต่างๆ ออกมาในรูปการไม่ต่อสู้ เบื่อหน่ายเกิดความท้อแท้ บกพร่องด้านปัญญา และบกพร่องด้านอารมณ์ เช่นเดียวกับกับนักศึกษาพยาบาล ถ้ามีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้ายจะเกิดความท้อแท้ในการเรียน ทำให้ผลการเรียนที่ได้คือต่ำกว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี ซึ่งมีลักษณะการอนุมานสาเหตุภายนอก ความไม่สม่ำเสมอ และ ความจำเพาะ ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้จะไม่เกิดอาการการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ จึงสามารถทำคะแนนวิชาพยาบาลได้ดีกว่า

จากผลการวิจัยที่ได้นี้สอดคล้องกับ Nolen-Hoeksema, Girgus และ Seligman (1986) ซึ่งผลการวิจัยนี้พบว่า เด็กซึ่งอธิบายเหตุการณ์เลวร้ายในลักษณะการอนุมานสาเหตุภายใน ความสม่ำเสมอ และความทั่วไป และอธิบายเหตุการณ์ดี ในลักษณะการอนุมานสาเหตุภายนอก ความไม่สม่ำเสมอ และความจำเพาะ (มองโลกในแง่ร้าย) มีแนวโน้มที่จะมีคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ต่ำ และ แสดงพฤติกรรมกรรมการช่วยตนเองไม่ได้มากกว่า ผู้มีรูปแบบการอธิบายเหตุการณ์เลวร้ายในลักษณะอนุมานสาเหตุภายนอก ความไม่สม่ำเสมอ และความจำเพาะ (มองโลกในแง่ดี)

สมมติฐานที่ 2 นักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี มีคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคปฏิบัติการพยาบาล สูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย

จากผลการวิจัยที่ได้ใน ตารางที่ 10 พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ดี มีคะแนนผลการปฏิบัติการพยาบาล ($M = 51.94$) สูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย ($M = 47.79$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 3.06$, $p < .01$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐาน ซึ่งบุคคลที่มองโลกในแง่ดี จะมีความกระตือรือร้นและเกิดการท้าทาย อยากเรียนรู้ในการทำงาน ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ในการทำงานมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบการอธิบายในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ Seligman และ Schulman (1986) ซึ่งใช้ ASQ ทำการศึกษาเกี่ยวกับพนักงานขายประกันชีวิตผลการศึกษาพบว่าผู้ที่มองโลกในแง่ดี มีผลสัมฤทธิ์ในการทำงานมากกว่า ผู้ที่มองโลกในแง่ร้าย

สมมติฐานที่ 3 คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติแหล่งกำเนิดของสาเหตุของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี

จากผลการวิจัยที่ได้ในตารางที่ 11 พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติแหล่งกำเนิดของสาเหตุของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี ($r = .22$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ในบทบาทของมิติแหล่งกำเนิดของสาเหตุ ถ้านักศึกษาอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายด้วยปัจจัยภายนอกจะทำให้เกิดการสูญเสียการนับถือตนเองค่อนข้างน้อย แต่ถ้านักศึกษาอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายด้วยปัจจัยภายในจะทำให้เกิดการสูญเสียการนับถือตนเองมาก ซึ่งการสูญเสียการนับถือตนเองนี้จะมีผลต่อการเรียน ทำให้นักศึกษารู้สึกไม่มั่นใจในตนเองรับรู้ว่าตนเองไม่มีคุณค่า เกิดความท้อแท้ ทำให้ผลการเรียนด้อยลงซึ่ง Purkey (1970) ได้กล่าวว่า การนับถือตนเองนั้นมีความสัมพันธ์กับการเรียนทำให้บุคคลตั้งใจ และมีความทะเยอทะยาน ที่จะเอาชนะอุปสรรคเช่นเดียวกับ Coopersmith (1971) ซึ่งกล่าวว่าบุคคลที่นับถือตนเองสูงจะทำงานต่างๆ ด้วยความสำเร็จมากกว่าบุคคลที่มีความนับถือตนเองต่ำ

สมมติฐานที่ 4 คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติความสม่ำเสมอของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี

จากผลการวิจัยที่ได้ในตารางที่ 12 พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้าย เกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติความสม่ำเสมอ มีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี ($r = .14$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สามารถอภิปรายผลได้ว่า นักศึกษาที่อนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลว่า เป็นความสม่ำเสมอ คือผู้ที่ได้คะแนนในมิตินี้ต่ำ ทำให้ผลการเรียนดีน้อยกว่านักศึกษาที่อนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลว่าเป็นความไม่สม่ำเสมอ หรือผู้ที่ได้คะแนนในมิตินี้สูง ซึ่ง Abramson, Seligman และ Teasdale (1978) ได้กล่าวว่า เนื่องจากการอนุมานสาเหตุว่าเป็นความสม่ำเสมอ จะทำให้ความค้อยเกิดขึ้นเป็นการถาวร และนักศึกษาเชื่อว่า ในอนาคตตนเองไม่สามารถควบคุมผลกระทบนั้นได้ และจะลดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในอนาคต คิดว่าความล้มเหลวที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นสาเหตุนั้นจะเกิดต่อเนื่อง และคงอยู่ข้ามเวลา ขณะที่นักศึกษาที่มีการอนุมานสาเหตุว่า เป็นความไม่สม่ำเสมอจะมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในอนาคตและคิดว่าความล้มเหลวที่เกิดขึ้นจะเกิดเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งจึงทำให้นักศึกษากลุ่มนี้เกิดแรงจูงใจและความพยายามมากกว่า ส่งผลให้ผลการเรียนของนักศึกษาที่มีการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายว่า เป็นความไม่สม่ำเสมอมีผลการเรียนที่ดีกว่านักศึกษาที่มีการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายว่า เป็นความสม่ำเสมอ

สมมติฐานที่ 5 คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติความทั่วไปของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี

จากผลการวิจัยที่ได้ในตารางที่ 13 พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้าย เกี่ยวกับวิชาการพยาบาลในมิติความทั่วไปมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวก กับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคทฤษฎี ($r = .11$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐาน นักศึกษาที่อธิบายสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลในลักษณะความทั่วไป มีแนวโน้มทำให้เกิดความคาดหวังว่า สาเหตุนั้นมีผลกระทบเกิดกับเหตุการณ์และทำให้เกิดอาการช่วยตนเองไม่ได้แผ่ขยายสู่สถานการณ์อื่น ซึ่งมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน แต่ถ้าอธิบายสาเหตุในลักษณะความจำเพาะสาเหตุที่นั้นเกิดเป็นบางสถานการณ์และจะไม่มีผลต่อสถานการณ์อื่นๆ และอาการช่วยตนเองไม่ได้จะเกิดในวงจำกัด ซึ่งนักศึกษาที่อธิบายสาเหตุว่าเป็นความทั่วไปเกิดความบกพร่องทั้งทางความคิด ด้านอารมณ์ และแรงจูงใจทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดีน้อยกว่าบุคคลที่อธิบายสาเหตุว่าเป็นความจำเพาะ

สมมติฐานที่ 6 คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลในมิติแห่งกำเนิดของสาเหตุของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคปฏิบัติการพยาบาล

จากผลการวิจัยที่ได้ในตารางที่ 14 พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติแห่งกำเนิดของสาเหตุมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคปฏิบัติการพยาบาล ($r = .16$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สามารถอภิปรายผลได้เช่นเดียวกับสมมติฐานที่ 3 ที่ว่าการที่นักศึกษาริบายสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายว่าเกิดจากสาเหตุภายในจะเกิดการสูญเสียการนับถือตนเองมาก ซึ่งจะส่งผลถึงการปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายและไม่ตั้งใจที่จะปฏิบัติ ทำให้คะแนนการปฏิบัติงานที่ได้้น้อยกว่าบุคคลที่อธิบายสาเหตุว่าเกิดจากสาเหตุภายนอก

สมมติฐานที่ 7 คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติความสม่ำเสมอของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคปฏิบัติการพยาบาล

จากผลการวิจัยที่ได้ในตารางที่ 15 พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลในมิติความสม่ำเสมอของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคปฏิบัติการพยาบาล ($r = .15$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การที่นักศึกษาริบายสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายว่า เกิดจากความสม่ำเสมอจะทำให้เกิดความซึมเศร้า ซึ่ง Peterson และ Seligman (1984) พบว่า ผลของความซึมเศร้าที่เกิดขึ้นจะเกิดระยะยาวมากกว่านักศึกษาริบายสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายว่า เกิดจากความไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้การปฏิบัติงานของนักศึกษาค่อยลง Peterson และ Barrett (1987) ได้ศึกษารูปแบบการอธิบายเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยปีที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่มีรูปแบบการอธิบายเหตุการณ์เลวร้ายว่าสาเหตุเป็นแบบภายใน ความสม่ำเสมอ และความทั่วไป มักมีผลการเรียนต่ำ และมีการตอบสนองที่ด้อย ไม่เผชิญกับปัญหา จะเกิดความซึมเศร้า และมีการปฏิบัติที่จะไปถึงเป้าหมายในการเรียนน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า การเกิดความซึมเศร้าเป็นระยะเวลานาน นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนไม่ดีแล้ว การปฏิบัติตนในการแก้ปัญหาต่างๆ รวมถึงการปฏิบัติงาน ผลงานที่ได้ย่อมด้อยกว่าบุคคลที่เกิดความซึมเศร้าเป็นบางครั้งหรือบางสถานการณ์

สมมติฐานที่ 8 คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาล ในมิติความทั่วไปของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคปฏิบัติการพยาบาล

จากผลการวิจัยที่ได้ในตารางที่ 16 พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาการพยาบาลในมิติความทั่วไปของนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับคะแนนวิชาการพยาบาลในภาคปฏิบัติการพยาบาล ($r = .17$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสามารถอภิปรายได้ว่า การที่นักศึกษาอธิบายสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายว่า เป็นความทั่วไปนั้น อาการช่วยตนเองไม่ได้ ที่เกิดขึ้นจะแผ่ขยายไปยังสถานการณ์อื่นๆอีกเป็นผลให้ นักศึกษาเกิดความบกพร่อง ทั้งทางด้านความคิด ด้านอารมณ์ และการกระทำ ส่งผลถึงความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ด้อยลง จากงานวิจัยของ ประสูต ทรัพย์วงษ์ (2534) พบว่า คะแนนการอนุมานสาเหตุของเหตุการณ์เลวร้ายเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ในมิติความทั่วไปของนักเรียนมีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ (งานวิจัยของประสูต ทรัพย์วงษ์ ได้ให้คะแนนแบบสอบถามกลับทิศทางกับผู้วิจัย) จากผลการวิจัยที่ได้แสดงถึงความสอดคล้องกันไม่ว่ากลุ่มตัวอย่าง จะเป็นนักเรียน หรือนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย